

- sistematika riba,
 - anatomija riba,
 - fiziologija i biologija riba,
 - ekologija sa hidrobiologijom,
 - organizacija rada i proizvodnje na salmonidnim mrestilištima,
 - riblje bolesti i štetočine,
 - metodi poribljavanja,
 - prenos i transport mladi i ribe,
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu i ostali propisi, donešeni na osnovu istog,
- problem otpadnih voda i njihov uticaj na ribarstvo, te
 - mere za unapređenje ribljeg fonda, i slično.

Za izučavanje teoretskog dela kursa, kandidati su izdata skripta, koja obuhvataju preko 100 stranica s tim, da će im ona moći da posluže kao priručnik u budućem praktičnom radu.

Posle završetka ovog kursa kandidati su osposobljeni za rad na salmonidnim mrestilištima i ri-

bogojilištima, te je šteta, da na ovom kursu nije bilo više lica. Bilo bi poželjno, da kroz ovakav kurs prođu sva lica, koja rade ili žele da rade na mrestilištima, pa i u slučaju, da se radi o amaterima, koji dobrovoljno rade na mrestilištima, sa kojima rukuju sama udruženja.

U svakom slučaju, ovo ne bi trebalo da bude jedini kurs ove vrste i sa ovakvim kursevima bi trebalo produžiti i iduće godine. Ovaj kurs još nije mogao da daje stručnjake za veće i komplikovanije objekte, te bi trebalo produžiti sa osposobljavanjem kadra, dajući radnicima, koji su se odlučili za ovaj poziv i više potrebnog stručnog znanja.

Predavači na kursu bili su saradnici Instituta za ribarstvo i stručnjaci iz operative. Kursom je rukovodio drug Ing. Mahmud Aganović.

Sportski ribolovci odaju priznanje inicijatorima i organizatorima kursa, te svima onima, koji su se založili na ovom kursu, svesni, da održavanje ovog kursa pretstavlja nov, veliki doprinos unapređenju ribljeg fonda na našim vodama.

Ing. H. Lisac:

Privredne ribe u Poljskoj

Za vrijeme boravka u Poljskoj, prikupio sam neke podatke o najvažnijim vrstama privrednih riba u toj zemlji. Kako dolazi do sve tješnijeg kontakta na polju privrednog ribarstva Jugoslavije i Poljske, a s tim u vezi i do izmjene stručne literature o ribarstvu i preradi ribe, izmjene tehničke dokumentacije, izmjene delegacija ribarskih stručnjaka i studenata, to smatram korisnim, da se i širi čitalački krug upozna sa vrstama ribe, njihovim mazivima i glavnim vidovima upotrebe riba, koje se koriste u privrednom ribarstvu Poljske.

Poljske ribe i osnovne podatke o njihovoj upotrebi iznio sam u preglednoj tabeli, u koju sam ih svrstao podijeljene u tri osnovne grupe, prema tome, da li se radi o morskim ribama, o ribama koje se love u rijekama ili jezerima, odnosno o ribama, koje se uzgajaju u ribnjacima.

U tabeli se nalaze slijedeći podaci svrstani po okomitim kolonama: (kolona 1) naziv ribe na poljskom jeziku, naveden onako, kako se u tom jeziku piše, sa onom tačnošću, koju dozvoljava tehnika štampe, (kol. 2) izgovor poljskog naziva, (kol. 3) naziv ribe na hrvatsko-srpskom jeziku, (kol. 4) naučno ime ribe. U kolonama 5—13 navedeno je, kako se te ribe upotrebljavaju. Ako se, na primjer, jedna vrsta ribe upotrebljava za konzerviranje, onda u koloni 10 ima oznaku x, a ona vrsta ribe, koja se ne upotrebljava za konzerviranje, ima u istoj koloni oznaku —. Za upotrebu ribe postoje slijedeće kolone: (5) »za svježju potrošnju«, to su

ribe, koje u glavnom služe za potrošnju u svježem stanju, (6) »za filete« — ove ribe se u svježem stanju filetiraju, fileti se pakuju u paketiće manje težine i zatim duboko smrzavaju, te tako duboko smrznute prodaju potrošačima, (7) »za soljenje« — ribe koje se sole obično još na moru i tako im se produžuje trajnost; ovo soljenje je uvjetovano relativno dalekim lovištima, (8) »za dimljenje« — ribe, koje se dime i zatim u roku od nekoliko dana prodaju potrošačima; ovo dimljenje je pretežno toplo dimljenje, a samo kod nekih vrsta hladno dimljenje, (9) »za mariniranje« — ribe, od kojih se izrađuju marinade, i to u glavnom hladne marinade, (10) »za konzerviranje« — ribe, koje se konzerviraju u obliku izrade trajnih steriliziranih konzervi, (11) »za izvoz« — ribe, koje se u glavnom izvoze, i to bilo žive, bilo poleđene ili duboko smrznute; u ovoj koloni nisu označene one ribe, koje se izvoze samo kao gotove riblje konzerve, (12) »za životinjsku hranu« — to su ribe, koje služe za hranu životinja u svježem, poleđenom ili smrznutom stanju; ovim ribama se služe u glavnom uzgajivači krznaša, (13) »za riblje brašno« — ribe, koje služe za izradu ribljeg brašna, u ovoj koloni se ne nalaze one ribe, od kojih samo otpaci od drugih načina prerade služe kao sirovina za riblje brašno, nego samo ribe, koje čitave služe za izradu ribljeg brašna. Isto tako, ovdje se pod ribljim brašnom podrazumijeva samo riblje brašno namijenjeno prehrani životinja, a ne i riblje brašno za ljudsku hranu.

**PRIVREDNE RIBE U POLJSKOJ
PREGLED**

Poljski naziv	Izgovor	Hrvatski naziv	Latinski naziv	Upotreba za								
				svj. potr.	filete	solj.	dimlj.	marinir.	konzerv.	izvoz	živ. hranu	rib. brašno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
MORSKE RIBE												
Dorsz	dorš	Bakalar	Gadus morhua	—	×	—	×	—	×	—	—	—
Dorsz	dorš	Bakalar	Gadus calarias	—	×	—	×	—	×	—	—	—
Šledž	šleđ	Sleđ haringa	Clupea harengus	—	—	×	×	×	×	×	—	—
Szprot	šprot	Papalina	Clupea spratus	—	—	—	—	—	×	—	×	×
Stornia	stornia	Iverak	Pleuronectes flesus	—	—	—	×	—	×	—	—	—
Sladzica	guadica	Iverak zlatopjeg	Pleuronectes platessa	—	—	—	×	—	×	—	—	—
Turbot (skarp)	turbot	Oblič kvrgaš	Rombus maximus	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Losoš	Uosoš	Losos	Salmo salar	—	—	—	×	—	(X)	×	—	—
Troč	Troč	Vrsta pastmrke	Salmo trutta	—	—	—	×	—	—	×	—	—
Makrela	Makrela	Skuša	Scomber scomber	—	—	×	—	—	×	—	—	—
RIJEČNE I JEZERSKE RIBE												
Sielawa	sjeuava	—	Coregonus albula	—	—	—	×	×	×	—	—	—
Ploč	puoč	Bodorka	Rutilus rutilus	—	—	—	—	—	×	—	—	—
Krop	Kromp	Krupatica	Blicca bioerkna	—	—	—	—	—	×	—	—	—
Okon	okonj	Grgeč	Perca fluviatilis	—	—	—	—	—	×	—	—	—
Leszcz	lešć	Deverika	Abramis brama	×	—	—	—	—	—	×	—	—
Szczupak	ščupak	Štuka	Esox lucius	×	—	—	—	—	—	×	—	—
Okon duży	okonj duży	Grgeć (veći)	Perca fluviatilis	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Lin	lin	Linjak	Tinca tinca	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Wegorz	vengož	Jegulja	Anguilla anguilla	×	—	—	×	—	×	×	—	—
Karaš	karaš	Karas	Carassius carassius	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Certa	čerta	—	Vimba vimba	×	—	—	×	—	×	—	—	—
Sandacz	sandač	Smuđ	Lucioperca sandra	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Ukleja	ukleja	Ukljeva	Alburnus alburnus	—	—	—	—	—	—	—	×	×
RIBNJAČARSKJE RIBE												
Korp	karp	Šaran	Cyprinos carpio	×	×	—	—	—	—	×	—	—
Lin	lin	Linjak	Tinca tinca	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Sandacz	sandač	Smuđ	Lucioperca sandra	×	—	—	—	—	—	×	—	—
Okoniopstrog	okonjopstrong	—	Micropterus salmonides	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Pstrog tenzowy	pstrong tenčovi	Kalifor. pastrva	Salmo irideus	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Pstrog potokovi	pstrong potokovi	Potočna pastrva	Salmo trutta farjo	×	—	—	—	—	—	—	—	—
Sieja	sjeja	—	Coregonus lavaretus	×	—	—	—	—	—	—	—	—

Naredba za suzbijanje bolesti riba u DR Njemačkoj

30. aprila 1959. izašla je u DR Njemačkoj naredba po kojoj se obavezno moraju suzbijati prenosive i zarazne bolesti riba. U smislu te naredbe zarazne su ove bolesti riba: a) zarazna vodena bolest šarana, b) vrtičavost pastrva, c) furunkuloza salmonida, d) zaravno otečenje bubrega i degeneracija jetre pastrva, e) ihtioftirijaza kod masovnog izbijanja, f) invazije s *Ergasilus sieboldii* u ribnjačarstvima. Naredba zabranju-

je puštanje iz mreže ili iz pribora za hvatanje živih ili mrtvih riba bilo koje vrste, ako su napadnute od neke prenosive bolesti. Nadalje, zabranjeno je dopustiti, da iz ribnjačarstava, u kojima vlada neka od navedenih bolesti otpliva živa ili mrtva riba. Zabranjeno je upotrebiti ribu oboljelu od spomenutih bolesti za nasad vanje drugih voda. Sve slučajeve bolesti se mora obavezno prijaviti.

Dr. N. Fijan

